

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na warunkach określonych w [ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów](#) (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 877 ze zm.).

1. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują:

a/ obywatelom polskim;

b/ cudzoziemcom:

- jeżeli wynika to z wiążących Rzeczpospolitą Polską umów dwustronnych o zabezpieczeniu społecznym,
- przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej oraz zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,
- przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z uzyskaniem statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego są to kwoty wypłacane przez organ właściwy wierzyciela osobie uprawnionej na poczet należnego świadczenia alimentacyjnego, ustalonego na podstawie tytułu wykonawczego, jeżeli egzekucja jest bezskuteczna.

Osobą uprawnioną do świadczeń z funduszu alimentacyjnego jest osoba uprawniona do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna.

Bezskuteczność egzekucji - oznacza egzekucję, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych, albo postępowanie upadłościowe, w toku którego w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie otrzymano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych; za bezskuteczną egzekucję uważa się również niemożność wszczęcia lub prowadzenia egzekucji alimentów przeciwko dłużnikowi alimentacyjnemu przebywającemu poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności z powodu:

1. braku podstawy prawnej do pojęcia czynności zmierzających do wykonania tytułu wykonawczego w miejscu zamieszkania dłużnika,
2. braku możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą.

2. Kryteria przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego:

a) Kryterium wieku.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności - bezterminowo.

b) Kryterium dochodowe

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 900 zł. Jeżeli dochód przekroczy tę kwotę, to stosuje się tzw. zasadę złotówka za złotówkę. Osoba uprawniona otrzyma kwotę, która stanowi różnicę pomiędzy kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej a kwotą, o którą został przekroczony dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie. Jeżeli tak obliczona wysokość

świadczenia będzie niższa niż 100 zł, to świadczenie z funduszu alimentacyjnego nie będzie przysługiwało.

Kwota, o której mowa (900 zł) podlega co 3 lata waloryzacji od dnia 1 października roku, w którym przeprowadzana jest waloryzacja. Waloryzacja polega na zwiększeniu kwoty o wskaźnik waloryzacji. Wskaźnikiem waloryzacji jest procentowy skumulowany wzrost minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz.U. z 2020r. poz.2207), obowiązującego na dzień 1 stycznia roku, w którym jest przeprowadzana waloryzacja, w stosunku do wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę obowiązującej w dniu 1 stycznia roku poprzedzającego o trzy lata rok, w którym jest przeprowadzana waloryzacja.

3. Wysokość świadczenia z funduszu alimentacyjnego

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500 zł.

4. Świadczenia z funduszu alimentacyjnego nie przysługują, jeżeli osoba uprawniona:

- a) została umieszczona w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie lub w pieczy zastępczej;
- b) zawarła związek małżeński.

5. Ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz ich wypłata następują odpowiednio na wniosek osoby uprawnionej lub jej przedstawiciela ustawowego. Wniosek składa się w urzędzie gminy lub miasta właściwym ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej. Prawo do świadczenia z funduszu alimentacyjnego ustala się, na okres świadczeniowy tj. od dnia 1 października do dnia 30 września następnego roku kalendarzowego. Wnioski o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego składa się w formie tradycyjnej, papierowej od dnia 1 sierpnia danego roku, a w przypadku wniosków składanych drogą elektroniczną - od dnia 1 lipca danego roku.

6. Dochód rodziny. Prawo do świadczeń z funduszu alimentacyjnego ustala się na podstawie przeciętnego miesięcznego dochodu członka rodziny osiągniętego w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy.

Dochód - oznacza to, po odliczeniu kwot alimentów świadczonych na rzecz innych osób:

- a) przychód podlegający opodatkowaniu na zasadach określonych w art.27, art.30b, art.30c, art.30e i art.30f ustawy z dnia 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1387, z późn. zm.), pomniejszony o koszty uzyskania przychodu, należny podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenia społeczne niezaliczone do kosztów uzyskania przychodu oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- b) dochód z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne,
- c) inne dochody niepodlegające opodatkowaniu na podstawie przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych.

7. Do wniosku należy dołączyć odpowiednio:

- a) zaświadczenia lub oświadczenia dokumentujące wysokość innych dochodów niż dochody podlegające opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w art.27, art.30b, art.30c, art.30e i art.30f ustawy z dnia 26 lipca 1991r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz.U. z 2020 r. poz. 1426, z późn. zm.), dotyczące każdego członka rodziny;
- b) zaświadczenie organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne albo oświadczenie stwierdzające bezskuteczność egzekucji,
- c) odpis podlegającego wykonaniu orzeczenia sądu zasądzającego alimenty, odpis postanowienia

sądu o zabezpieczeniu powództwa o alimenty, odpis protokołu zawierającego treść ugody sądowej lub ugody zawartej przed mediatorem,

d) orzeczenie sądu rodzinnego o ustaleniu opiekuna prawnego dla osoby uprawnionej,

e) informacje właściwego sądu lub właściwej instytucji o podjęciu przez osobę uprawnioną czynności związanych z wykonaniem tytułu wykonawczego za granicą albo o niepodjęciu tych czynności, w szczególności w związku z:

- brakiem podstawy prawnej do ich podjęcia lub

- brakiem możliwości wskazania przez osobę uprawnioną miejsca zamieszkania dłużnika alimentacyjnego za granicą oraz inne dokumenty potwierdzające spełnianie warunków do przyznania lub ustalenia wysokości świadczenia z funduszu alimentacyjnego będącego przedmiotem wniosku.

W przypadku utraty dochodu lub uzyskania dochodu do wniosku o świadczenie z funduszu alimentacyjnego należy dołączyć dokumenty potwierdzające ich utratę lub uzyskanie oraz ich wysokość.

Utrata dochodu oznacza utratę dochodu spowodowaną:

uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego, utratą zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych, utratą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, utratą zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury lub renty, renty rodzinnej, renty socjalnej lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym, wykreśleniem z rejestru pozarolniczej działalności gospodarczej lub zawieszeniem jej wykonywania w rozumieniu art.16b ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2021r. poz.266) lub art.36aa ust.1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2021r. poz.423, 432 i 619), utratą zasądzonych świadczeń alimentacyjnych w związku ze śmiercią osoby zobowiązanej do tych świadczeń, utratą zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub zasiłku macierzyńskiego, przysługujących po utracie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, utratą świadczenia rodzicielskiego, utratą zasiłku macierzyńskiego, o którym mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników, utratą stypendium doktoranckiego określonego w art.209 ust.1 i 7 ustawy z dnia 20 lipca 2018r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2021r. poz. 478 i 619) oraz utratą dodatku solidarnościowego, o którym mowa w ustawie z dnia 19 czerwca 2020r. o dodatku solidarnościowym przyznawanym w celu przeciwdziałania negatywnym skutkom COVID-19 (Dz. U. poz. 1068) – tylko przy ustalaniu praw do świadczeń na okres od 1 października 2019 r. do 30 września 2022 r.

Uzyskanie dochodu oznacza uzyskanie dochodu spowodowane:

zakończeniem urlopu wychowawczego, uzyskaniem zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych, uzyskaniem zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, uzyskaniem zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury lub renty, renty rodzinnej, renty socjalnej lub rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego, o którym mowa w ustawie z dnia 31 stycznia 2019r. o rodzicielskim świadczeniu uzupełniającym, rozpoczęciem pozarolniczej działalności gospodarczej lub wznowieniem jej wykonywania po okresie zawieszenia w rozumieniu art.16b ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników lub art.36aa ust.1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, uzyskaniem zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego lub zasiłku macierzyńskiego, przysługujących po utracie zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, uzyskaniem świadczenia rodzicielskiego, uzyskaniem zasiłku macierzyńskiego, o którym mowa w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników, uzyskaniem stypendium doktoranckiego określonego w art. 209 ust.1 i 7 ustawy z dnia 20 lipca 2018r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz uzyskaniem dodatku solidarnościowego, o którym mowa w ustawie z dnia 19 czerwca 2020r. o dodatku solidarnościowym przyznawanym w celu przeciwdziałania negatywnym skutkom COVID-19 (Dz. U.

poz. 1068) - tylko przy ustalaniu praw do świadczeń na okres od 1 października 2019 r. do 30 września 2022 r.

W przypadku, gdy rodzina posiada gospodarstwo rolne, dochód z tego tytułu oblicza się na podstawie liczby hektarów przeliczeniowych znajdujących się w jej posiadaniu w roku kalendarzowym poprzedzającym okres świadczeniowy. W tym, jeżeli zmiana powierzchni gospodarstwa rolnego miała miejsce w trakcie miesiąca, nową powierzchnię gospodarstwa uwzględnia się od miesiąca następnego. Miesięczna wartość dochodu z 1 ha przeliczeniowego została określona na poziomie 1/12 dochodu ogłaszanego corocznie w drodze obwieszczenia przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 18 ustawy z 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym.

8. Nienależnie pobrane świadczenia. Osoba, która pobrała nienależnie świadczenia z funduszu alimentacyjnego, jest obowiązana do ich zwrotu. Kwoty nienależnie pobranych świadczeń wraz z odsetkami ustalone ostateczną decyzją podlegają potrąceniu z bieżąco wypłacanych świadczeń z funduszu. W przypadku braku możliwości potrącenia, kwoty nienależnie pobranych świadczeń wraz z odsetkami podlegają egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym.